

Україні, зокрема, є насторожуючий. Запровадження країнами ЄС жорстких заходів протидії на факти незаконної міграції, південні та західні регіони України можуть стати реальними транзитними пунктами для нелегалів на шляху до розвинених країн ЄС, що, в свою чергу, потребує вжиття відповідних заходів з боку прикордонних органів та органів Національної поліції України. Щодо безпосередньо міграційної ситуації в Україні, то зважаючи на

складний соціально-економічний стан на Кримському півострові та загострення воєнного конфлікту у районах Донецької та Луганської областей, що спостерігається останнім часом може призвести до збільшення обсягів внутрішньої міграції.

Таким чином, виходячи з того, що в Україні відсутній відповідний досвід роботи з переселенцями, використання європейського досвіду та міжнародних напрацювань є доречним та необхідним.

Література

1. Офіційний сайт Міжнародної організації з міграції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://iom.org.ua/ua>
2. Оперативний звіт Державної міграційної служби України з моніторингу міграційних процесів // [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://dmsu.gov.ua>.
3. Руководящие принципы по вопросу о перемещении лиц внутри страны : Конвенция ООН 1998 года // [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.un.org/ru>.
4. Балуєва О.В. Шляхи вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб: міжнародний досвід / О.В. Балуєва, Аракелова І.О. // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2015. - № 12. – С. 78 -85.
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua>.

УДК 346.34

СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД ЯК ВІДМІННА ОЗНАКА ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ

Загребельна Т. – магістрант, гр. ПРЗмвн-11

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Світлак І.І.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В сучасних економічних умовах України цінність господарського договору набула нового значення, що обумовлено підвищенням ролі господарського договору в регулюванні господарських відносин, поєднанням в ньому приватних та публічних інтересів, юридичних та економічних аспектів, здатністю господарського договору сприяти вирішенню соціальних завдань та усувати протиріччя між суб'єктами господарювання у процесі здійснення господарської діяльності, особливим ставленням держави при регулюванні господарсько-договірних відносин.

Окремі аспекти договорів у сфері господарських правовідносин знайшли своє відображення у працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як В.В. Лаптева, І.Б. Новицького, І. Г. Побірченка, О. А. Беляневич, О. М. Вінника, В. М. Гайворонського, О. М. Неживець, Н. О. Саніахметової, Н. І. Овчинникова, В. В. Мамутова, В. С. Щербини, М. К. Галянтича та інших.

Актуальність висвітлення цього питання також обумовлена тим, що сьогодні на практиці взаємовідносини сторін значною мірою регулюються не тільки правовими нормами, які складають господарсько-договірне право, а й створеними партнерами нормами власного «договірного права», тобто умовами договору, який в них є.

Головна риса договірних прав - це його диспозитивність, більший ступінь гнучкості як результат відсутності жорстких формальних вимог. Про це свідчать норми статті 178 ГК України про вільне волевиявлення змісту договору на свій розсуд (якщо він не суперечить законодавству) і статті 6 ЦК України про можливість відступлення при укладенні договору від актів цивільного законодавства та врегулювання своїх відносин на власний розсуд, якщо в цих актах прямо не вказано про це [1; 2].

Тому сьогодні на перший план виходять і юридична грамотність, і правова свідомість учасників договірних процесу. Причиною вагомості господарських договорів є не тільки їх особливості та поширеність, а й закріплення у статті 6 ГК України загальних принципів господарського права, серед яких – свобода підприємницької діяльності, а також вільний рух капіталів, товарів, робіт та послуг на території України, які можуть бути забезпечені укладенням господарських договорів, заснованих на принципі рівності його учасників.

Господарський договір - це збірне (узагальнююче) поняття, до якого належать різні договірні типи (купівлі-продажу, поставки, перевезення, оренди, підяду на капітальне будівництво та ін.), що мають схожі принципи нормативної регламентації.

Нормативному регулюванню господарських договорів властиве досить широке застосування публічно-правових регуляторів, що необхідно для захисту інтересів суспільства в цілому. Такі регулятори можуть мати як побічний характер (визначення розмірів податків, рівня цін і тарифів, встановлення відповідальності за зловживання монопольним становищем на ринку і т. ін.), так і пряму дію (зокрема, коли однією зі сторін у договорі виступає державний орган).

Серед науковців існує думка, що господарський договір втратив свою актуальність в нинішніх умовах господарювання, а на заміну йому має використовуватись підприємницькі (комерційні) договори. Вважаємо таку думку хибною, оскільки особливість господарського договору полягає в тому, що, регулюючи зв'язки суб'єктів господарювання, він є інструментом налагоджування виробничої інтеграції

та кооперації, розвитку та поглиблення суспільного поділу праці. Крім того, він дає змогу вирішувати правовим способом організаційні, економічні, технічні, соціальні та інші питання, що виникають у діяльності суб'єктів господарювання [3, с. 198].

Особливістю господарських договорів можна вважати і спеціальний суб'єктний склад. І цей склад нерозривно пов'язаний з поняттям суб'єкта господарювання. Суб'єктами господарювання є юридичні або фізичні особи, які на основі юридично відокремленого майна безпосередньо здійснюють передбачену законодавством та їх статутом господарську діяльність і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна.

Ознаками суб'єкта господарського права є наявність: 1) певної організаційно-правової форми, в якій здійснюється господарська чи управлінська діяльність; 2) юридично відокремленого та закріпленого за суб'єктом майна (основні фонди, обігові кошти тощо) через прийняття установчих документів, самостійний баланс, відкриття рахунків у банках; 3) господарської правосуб'єктності, тобто можливості набувати від свого імені майнових та особистих немайнових прав, виконувати зобов'язання, виступати в судових органах.

Суб'єкти господарювання реалізують свою господарську компетенцію на основі прав: власності; господарського відання; оперативного управління; оперативно-господарського використання майна.

Чинне законодавство України виходить з того, що всім господарським зв'язкам, які формуються між непідпорядкованими суб'єктами господарювання, необхідно надавати договірної форми.

Господарські відносини між суб'єктами господарювання, які перебувають в юридично нерівному становищі (відносинах субординації), можуть мати як договірний, так і недоговірний характер. У тому разі, коли юридичною підставою виникнення господарських правовідносин є угода, між такими суб'єктами має місце господарсько-договірний зв'язок.

Підводячи підсумок, відмітимо, що не всі питання регулювання господарських договорів при застосуванні норм цивільного і господарського права на сьогодні вирішені в повному обсязі. Як критерії розмежування цивільних і господарських договорів на сьогодні найбільш визнаними є такі, як особливість суб'єктного складу, мети і характеру договорів. Дана позиція дозволяє точно застосовувати особливості норм ГК України в порівнянні з нормами ЦК України.

Література

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 року (редакція від 19.02.2016 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 року (редакція від 19.02.2016 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Чернега А. П. До поняття договору у сфері господарських відносин / А. П. Чернега // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 2. – С. 197-201

УДК 347.78

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Громадський Р. – магістрант, гр. ПРЗмвн-11

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Скірський І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Ефективне використання інтелектуального потенціалу нації сьогодні є проблемою, що потребує постійної уваги і підтримки з боку держави. Створення цивілізованого ринку інтелектуальної власності передбачає формування його основи - надійного захисту інтелектуальної власності.

Після створення об'єкту інтелектуальної власності не менш важливим є етап його включення в господарський оборот. Саме на цьому етапі об'єкт інтелектуальної власності приносить правовласнику прибуток чи іншу користь, власне те, заради чого він і був створений. Однак, як тільки інформація про об'єкт інтелектуальної власності стає відомою недобросовісним конкурентам, у них виникає спокуса використати його у своїх інтересах. При цьому порушник прав знаходиться в більш вигідних умовах, чим правовласник: він не несе витрат на стадії створення та охорони об'єкта інтелектуальної власності [1, с. 88].

У наш час фактор захисту прав здобуває особливо великого значення, тому що у зв'язку зі швидким розвитком технологій, з'явилася можливість

порушення прав у таких обсягах, що були неможливі раніше. Тому без належної правоохоронної інфраструктури, що забезпечує як захист прав, так і обмеження можливості одержання аналогічних прав іншими, система охорони інтелектуальної власності не може бути ефективною.

Цивільно-правова доктрина визначає дві форми захисту прав - юрисдикційну і неюрисдикційну. Неюрисдикційна форма передбачає захист права інтелектуальної власності своїми силами, без звернення за допомогою до державних або інших компетентних органів, тобто самозахист.

Юридичні форми захисту застосовують два порядки захисту: загальний (судовий) та спеціальний (адміністративний). Загальний порядок захисту здійснюється судами. Спеціальний порядок захисту прав здійснюється органами Державної служби інтелектуальної власності України, органами Антимонопольного комітету України, фіскальними та іншими органами в межах їх повноважень.

Можна констатувати, що сьогодні в Україні вже сформована законодавча й організаційна системи